

Tlačová konferencia Národnej banky Slovenska

dňa 24. 03. 2020

Peter Majer, hovorca NBS

Dobrý deň prajem, vitajte na tlačovej konferencii Národnej banky Slovenska o tom, ako sa bude dať slovenskej ekonomike. Žijeme mimoriadne časy a mimoriadna bude aj táto aktuálna predikcia. Predstavia vám ju guvernér Národnej banky Slovenska Peter Kažimír, viceguvernér NBS Ľudovít Ódor a hlavný ekonóm NBS Michal Horváth.

Peter Kažimír, guvernér NBS

Dámy a páni, vítam vás v priestoroch Národnej banky Slovenska, vítam vás na tlačovej konferencii, na ktorej by sme vás radi oboznámili s naším posledným videním vývoja našej ekonomiky v najbližších týždňoch a mesiacoch. Národná banka Slovenska v rámci svojho mandátu pravidelne predstupuje pred verejnosť so svojimi predikciami, je to takto štyri krát do roka. Predikciu by ste si mohli, vážení diváci a poslucháči, predstaviť ako akýsi dokumentárny film, v ktorom cestujeme do budúcnosti, kde predstupujeme pred vás so zoznamom konkrétnych parametrov údajov, ktoré majú jasne popisovať, čo by sa malo stať v najbližšej budúcnosti. Tento luxus dnes nemáme, pretože údaje, informácie starnú v hodinách. Preto sme sa rozhodli, že nebudeme veštiť z kávy a nebudeme ani robiť žiadnu povinnú jazdu, ale budeme predkladať scenáre ekonomického vývoja, tak ako to vidíme na základe expertnej praxe a na základe údajov zo Slovenska a z okolitého sveta tak, aby sme vedeli verejnosť, vládu, trhy ubezpečiť o našom videní sveta, o našej pravde. Inštitúcie ako Národná banka predstupujú z väčšou s veľkým sebedovetím a bez emócií k údajom a k informáciám, ktoré verejnosti poskytujú. Musím sa priznať, že v tomto prípade to bude výnimka a nebude úplne ľahké sa zbaviť emócií a asi budem musieť priznať, že nebudem mať veľkú radosť z toho, čo vám o chvíľu predstavíme. Scenáre, o ktorých chceme hovoriť sa zakladajú na niektorých spoločných črtách. Predpokladáme, technicky predpokladáme, že ekonomika Slovenska bude uzamknutá hlavne v oblasti sféry služieb 60 dní. Zároveň naše scenáre nerátajú s opatreniami vlády, to znamená - sú očistené od akýchkoľvek možných intervencií vlády, či už v oblasti fiškálu alebo regulácie. To, v čom sa tieto scenáre odlišujú, je veľkosť deštrukcie zahraničného dopytu a narušenia dodávateľsko-odberateľských vzťahov so zahraničím, to znamená - hlavne v tomto segmente pre krajinu, ktorá je tak otvorená a tak závislá od toho, čo sa deje v zahraničí, len v tomto sa odlišujú naše scenáre. Tie scenáre sú tri, všetky tri rátajú s tým, že v tomto roku zažijeme recesiu, všetky tri teda začínajú znamienkom mínus. Ten prvý, nazval by som ho -

z ideálneho sveta - by mal predstavovať pokles našej ekonomiky o -1,4 %. Druhý scenár hovorí o poklese ekonomiky v objeme -4,5 %. A tretí, najpesimistickejší scenár, hovorí o prepade ekonomiky v roku 2020 o -9,4 %. Na základe toho, čo dnes vieme o situácii na Slovensku aj u našich obchodných partnerov, považujeme za najpravdepodobnejší výsledok ekonomických aktivít na Slovensku v intervale medzi -4,5 % a -9,4 %. Tieto scenáre samozrejme budeme podľa možností postupne dopĺňať a aktualizovať a s jasnou definitívnou predikciou potom predstúpime pred verejnosť v júni tohto roku. Tak, ako sa zhoršujú výhľady rastu ekonomiky zhoršujú sa aj ďalšie ekonomické parametre, chcem sa pozastaviť hlavne pri jednom, a to je trh práce. Trh práce je tak dôležitý pre každého z nás, pretože trh práce signalizuje kondíciu vlastne ľudí zabezpečovať si svoju životnú úroveň. Viete, že máme za sebou parádne roky poklesu nezamestnanosti a hlavne rastu zamestnanosti. Tu musím ale podotknúť, že k týmto konkrétnym scenárom zodpovedajú aj konkrétne čísla zastavenia rastu zamestnanosti resp. prepadu v tejto oblasti. Predpokladáme, že konkrétne scenáre môžu znamenať pre Slovensko stratu pracovných miest v počte 75 tis. až 130 tis. pracovných miest, čo by mohlo znamenať zhoršenie nezamestnanosti, tej harmonizovanej nezamestnanosti, ktorá je dnes na úrovni 6 % až na úroveň 7,5 % až 10 % harmonizovanej nezamestnanosti. Toto sú základné čísla, s ktorými predstupujeme pred verejnosť, jedným dychom ale samozrejme dodávame, že na týchto číslach, ktoré asi nemôžu vylúdiť úsmev na nikoho tvári a tu stále platí jedna vec, to znamená - všetci sa zhodujeme na tom, že táto kríza, tak ako rýchlo prišla by mohla aj rýchlo odísť, to znamená - mať dočasný charakter, jej profil by mal byť v podobe písmena V a preto už predpokladáme na ďalšie roky, už na rok 2021 výrazné oživenie vo všetkých oblastiach nášho života, nielen v oblasti sektoru služieb, ktorý bude samozrejme najviac postihnutý, ale aj v oblasti ďalších aktivít, ktoré tu máme. Opakujem ešte raz, predstúpime pred vás s aktualizáciou týchto scenárov v momente, keď budeme mať relevantné údaje. Toľko na úvod, pokračovali by sme prezentáciou mojich kolegov, ďakujem.

Ludovít Ódor, viceguvernér NBS

Pekný deň prajem aj ja. Na tomto netradičnom mieste s netradičným obsahom budem mať relatívne málo prezentačného materiálu aj vzhľadom na to, že tá neistota je tak obrovská, že keď sa spoliehame len na tie čísla, ktoré sú k dispozícii z priemyslu, z ostatných odvetví s oneskorením jedného až dvoch mesiacov, tak všetko vyzerá úplne inak, ale vieme všetci, že koronavírus všetko mení, to je ako keď idete v aute a vidíte pred sebou obrovskú búrku, ale v spätnom zrkadle tá krajina ešte vyzerá fajn. Takže práve preto tá neistota vplýva na dnešný výstup asi tak, že mohol by som to nazvať ako projekt morské prasa, lebo morské prasa nie je

ani morské ani prasa, máme strednodobú predikciu, nie je ani strednodobá a nie je ani predikcia, to znamená, že v tých číslach sa sústreďujeme predovšetkým na rok 2020 a tak isto netreba to vnímať ako predikciu, ale skôr akýsi diapazón možných scenárov pre ekonomiku. Takže, oproti tým zvykom, keď som tu prezentoval v minulosti predovšetkým čísla o zamestnanosti, produkcii, exporte, tak teraz mám bohužiaľ k dispozícii len dáta, ktoré vykresľujú tú obrovskú neistotu a rád by som teda prešiel zopár tých slidov. Na tom prvom vlastne vidíme ako sa mení dôvera, aj dnes boli prezentované čísla za niektoré predstihové indikátory a vidíme, že aspoň, čo sa týka očakávaní firiem a podnikov vidíme veľmi dramatické poklesy, ktoré korešpondujú s relatívne silnou recesiou, tak v globálnom meradle ako aj v eurozóne. Samozrejme nedajú sa vynechať úvahy o tom, ako by sa mohol šíriť vírus, lebo na základe toho musíme pracovať s našimi scenármi, tak sme pripravili pár obrázkov o tom, ako sa to vyvíjalo v Číne, tzn., že tam naľavo môžete vidieť také sploštené „S“, to je provincia Chu-pej v Číne a vedľa toho, tá ďalšia čiara, je Taliansko, kde vidíme, že veľmi podobná dynamika - kým v tých ostatných krajinách je to trochu miernejšie, aj na Slovensku – čo, keď sa sústreďíme len na ten začiatok, tak vidíme na pravom grafe, že Slovensko zatiaľ ide niekde - Nemecko, Francúzsko, takže tá epidémia sa šíri oveľa menej. Možno z takého psychologického hľadiska, aby som aj trochu optimizmu do toho vniesol je, že tým, že tá krivka má tvar splošteného „S“, tak na začiatku, keď to tak pomaly rastie, tak všetci si myslíme, že tie dopady budú minimálne, lebo všetci máme také lineárne myslenie, že všetko bude rásť tak ako doteraz. Potom, keď tá krivka sa zrazu stane exponenciálnou, tak všetci si myslíme, že príde obrovská tragédia, lebo opäť si myslíme, že ten trend bude pokračovať, ale vidíme, že tam, kde je momentálne Taliansko, tam niekde v Číne sa ten trend zlomil postupne a opäť sa dostávame do tej miernejšej fázy. Takže dúfajme, že v tomto smere Taliansko bude nasledovať Čínu a potom aj v tých našich zemepisných šírkach môžeme očakávať postupne odznenie epidémie. Takže tieto trendy v zásade, keď porovnáme s tým, čo je na Slovensku, tak z týchto trendov pre nás vychádza ten predpoklad, čo rátame v predikcii, že okolo tých dvoch mesiacov by sme mohli mať vážnejšie obmedzenia, čo sa týka karanténnych opatrení. Tú neistotu vykresľujú všetky indikátory na finančných trhoch, ktoré sú kvázi predstihové, to znamená, že dokážu kolektívne nejakým spôsobom znázorniť ako na svoju činnosť, ako sa pozerajú firmy, banky alebo aj domácnosti a vidíme naľavo akciové trhy vo výraznom prepade, samozrejme ceny ropy. Pri tých akciách, keď sa zastavíme, tak tam je taký jeden taký veľmi dobrý indikátor, ktorý je akýmsi teplomerom neistoty a to sa volá ten VIX index, ktorý vlastne sleduje to, do akej miery akciové trhy sú nervózne a vidíme, že ten teplomer momentálne ukazuje takú vysokú neistotu ako v časoch finančnej krízy, ešte možno o čosi na vyšších úrovniach. Samozrejme potom sa to prejavuje aj na trhoch dlhopisov, kde

vidíme, že v poslednom období, teda predovšetkým tie rizikové prirážky aj v eurozóne oproti nemeckým dlhopisom narástli. Takže v takomto období robiť prognózu s jedným číslom je mimoriadne náročné, aj preto sme sa rozhodli - teda ako povedal aj pán guvernér - že budeme skôr uvažovať v scenároch a tie tri scenáre, čo spomínal pán guvernér, sú znázornené na mojom poslednom slide, kde z tých troch scenárov sa nám javí ten interval medzi scenárom dva a scenárom tri ako najpravdepodobnejší, to znamená, že v súčasnosti počítame s prepadom ekonomiky v tomto roku niekde na úrovni -4,5 až -9,4. Nevieme si vybrať nejaké jedno číslo z tohto intervalu. Na záver by som ale zdôraznil tú skutočnosť, že vzhľadom na to, že zatiaľ nie je známy ani rozsah opatrení či už v eurozóne, myslím zo strany vlád, ani na Slovensku, tak zatiaľ všetky tieto tri scenáre abstrahujú od nejakých vážnejších protikrízových opatrení. Na druhej strane možno by som ale povedal, že ak hocijaké významné protikrízové opatrenia prídu, tak nie je také jednoduché odstrániť tú neistotu z trhov a práve preto si nemyslíme, že ten scenár, ktorý bol ešte v minulosti pesimistickým pre OECD, čo korešponduje s našim scenárom jedna, že môže byť dosiahnuteľný aj keď urobíme maximum v oblasti protikrízových opatrení, takže asi nie najpríjemnejšie čísla, ale zatiaľ to je maximum, čo sme z tých dát, ktoré máme k dispozícii vedeli dať dohromady. Ďakujem vám veľmi pekne za pozornosť a samozrejme, ak budú otázky a budem vedieť odpovedať, tak to radi aj spravíme.

Redaktor TA3

Andrej Horváth

Peter Kažimír, guvernér NBS

Poviem nahlas pre všetkých - pýtate sa na to, špecifikovať scenáre z pohľadu toho, koľko by mali byť zatvorené jednotlivé prevádzkarne služieb, asi takto, s týmto rátate. Zopakujem vám, že pri všetkých troch scenároch sme si my technicky stanovovali predpoklad, že v podstate naša ekonomika bude zamrznutá 60 dní a začalo to teda 13. marca, čiže ten technický predpoklad sú dva mesiace a samozrejme najťažšie to dopadá na sféru služieb, no a sme svedkami toho ako postupne hlavne aj k vôli obavám z hľadiska možného poškodenia pracovnej sily, ale aj z hľadiska narušenia dodávateľských vzťahov sa nám zatvárajú vlajkové lode našej ekonomiky, mám na mysli naše automobilky. Takže toto všetko do veľkej miery je zahrnuté aj v scenároch, ktoré zase berú do úvahy tú deštrukciu vonkajšieho prostredia.

Ivan Tománek, RTVS

Skúste dať vláde nejaké odporúčania, aké opatrenia by teda mali prijať a z vášho pohľadu, čo môže Národná banka urobiť pre to, aby sa stabilizovala situácia.

Peter Kažimír, guvernér NBS

Sa vystriedame zrejme viacerí, ale chcel by som povedať, že my tu v prvom rade nie sme na to, aby sme vláde nejakým spôsobom odkazovali, čo by mala robiť, tu proste sme v situácii, do ktorej sme sa nikdy pred tým nikto z nás nedostali, nikto z nás nemá patent na rozum. Je aj pravdou, že ak sme napríklad predkladali vám konkrétne scenáre, tak sme pracovali v podstate aj s historickými údajmi z posledných kríz, možno aj 100 rokov dozadu, aj keď najväčšiu máme za sebou z rokov 2008 a 2009. Stále si ale myslím, že na prvom mieste sú záchrany našich životov, životov našich ľudí, to znamená život a zdravie našich obyvateľov, potom úplne logicky nasleduje pomoc ľuďom a firmám, ktoré môžu byť behom pár týždňov na mizine, to znamená môžu naozaj čeliť existenčným problémom. No a potom je tu jasná, adresná pomoc, ktorá má smerovať k naštartovaniu ekonomiky. Samozrejme, tie scenáre rátajú s rôznymi fázami naštartovania ekonomiky, ten najhorší s poklesom -9,4 hovorí o tom, že k oživeniu by malo dôjsť vlastne až koncom tohto roka, v 4. štvrtroku - a to všetko samozrejme záleží aj od vonkajšieho prostredia. Jedno je vnímanie nášho prostredia, ako keby naštartovanie domácej spotreby, mýňania našich domácností. Pravdou je, že raz vyjde slnko a tieto rúška budeme môcť zahodiť a pevne verím, že sa všetci potom radi aj vrátia k tomu, aby aj svojim mýňaním, ak to mám tak nazvať, alebo svojou spotrebou pomohli domácej ekonomike. Ale treba si uvedomiť, že Slovensko je malá otvorená ekonomika, proexportná, to znamená - pokiaľ tu budú prekážky pri dovoze, prekážky v doprave alebo prekážky pri dodávkach subdodávok, tak stále nebudeme sa môcť vrátiť k tomu, načo sme boli zvyknutí - k plnému plynu, ktorý viedol k veľmi zaujímavým číslam v oblasti ekonomického rastu. Takže toľko asi o opatrení - možno pri jednom by som sa zastavil alebo skôr oblasti, ktorú treba adresovať - a to je trh práce. Obávame sa, že v podstate najbližších dňoch, ešte do konca tohto mesiaca mnoho ľudí môže dostať výpovede z práce, pretože zamestnávateľia môžu reagovať tak, že sa budú snažiť vlastne znižovať náklady a straty, pretože mnoho prevádzok sa dostalo do situácie, že nezarábajú, naopak, majitelia, manažéri musia nosiť peniaze do práce, ak by som to mal povedať, aby zachránili svoje firmy, takže tu je veľmi dôležitý stimul alebo odkaz z úrovne vlády ako so zamestnanosťou. To si myslím, že by malo byť na prvom mieste, lebo inak tie hrozivé scenáre zo straty pracovných miest naozaj sa môžu stať reálnymi.

Richard Juriš, Televízia JOJ

Dobrý deň, nadviažem vlastne na túto debatu. Keby mali prísť tie opatrenia vládne, v akom časovom horizonte by bolo optimálne - asi hneď zajtra, predpokladám. Dneska pán Heger povedal, že vlastne najprv zachraňujú zdravie, v sobotu vlastne iba začali de facto fungovať. Možno nejaký odkaz - že kedy to urobiť, ako rýchlo. A druhá otázka, pán guvernér, ste spomínali, že budete v rokovaníach s bankami ohľadom hypoték - oneskorenia splátky úverov a tieto veci, že či už ste mali nejaké stretnutia s bankami – boli, budú, atď.? Ďakujem.

Peter Kažimír, guvernér NBS

Naozaj, prosím, pochopte, že tu sme všetci na jednej lodi a z tohto pohľadu nie je ani slušné, ani správne, aby sme odkazovali vláde, čo by a kedy mala robiť. My sme pripravení svojou expertnou kapacitou a svojimi skúsenosťami a možnosťami a aj ľudskou silou vlastne podať pomocnú ruku a byť pri príprave, modelovaní a zavádzaní jednotlivých opatrení. Naša zodpovednosť je úplne jasná, smeruje k finančnej stabilite, ku kondícii, ktoré sa týkajú našich komerčných bánk a banky budú veľmi dôležitou súčasťou aj obnovy rastu našej ekonomiky ale aj súčasťou každodenných príbehov každej jednej našej rodiny, pretože množstvo ľudí má pôžičky, má úvery a viete o tom, že komunikujeme so šéfmi komerčných bánk, ktorí – potvrdzujem - čakajú na rokovania s predstaviteľmi vlády, pretože to sú skutoční partneri aj v oblasti poskytovania možných garančných schém, ale aj v oblasti možnej zmeny legislatívy, ktorú asi bude treba trochu pomeniť, aby banky mohli pristúpiť k odkladaniu splátok pre dlžníkov, ktorí majú či už hypotekárne úvery alebo bežné spotrebiteľské úvery alebo mikropôžičky pre podnikateľov, aby tento proces mohol masovo všeobecne nastať bez veľkej byrokracie, lebo to je naozaj veľmi potrebné, aby sme nezaťažili tie procesy ďalším nejakým papierovaním a povoleniami a ďalšími údajmi. Tak na to potrebujeme nejaké legislatívne prostredie, ktoré vie doručiť iba vláda a Národná rada. Ale tu sú jasne avizované prísluby, že sú pripravení aj nová Národná rada, poslanci v nej, aj vláda, exekutíva pracovať dňom a nocou na tom, aby tieto opatrenia boli načas doručené. My sme pripravení pri tomto, samozrejme, byť veľmi súčinní.

Rado Tomek, Bloomberg

Pán guvernér, diskutovali ste už o aktivácii OMT programu v prípade, ak sa teda splní to, čo sa hovorí, že ESM linky, peniaze z ESM by mohli nejakým spôsobom potom pomáhať konkrétnym krajinám - ministri financií dnes by mali o Taliansku rozhodovať, ak sa nemýlim. Druhá otázka - nemala by ECB premýšľať o tom, že by zrušila tie limity vo svojom programe nákupu bondov, čím by vlastne tak mohla demonštrovať, že tie možnosti sú naozaj reálne

unlimited? A tretia otázka, dnešné PMI numbers z eurozóny ukázali – asi boli snád' najhoršie za celú históriu eurozóny – ako to vnímate? A vo svetle toho, čo sa dá povedať o tom balíčku, ktorý ECB nedávno schválila? Tie čísla dnešné napríklad nevzbudzujú riziko, že by to nemuselo stačiť a bolo by ho treba doplniť o niečo ďalšie? Ďakujem.

Peter Kažimír, guvernér NBS

Teraz si užívam výhody rúška, ktoré mám na sebe a nevideli ste, pán redaktor, ako som sa pri niektorých otázkach musel poušmiať. Ja v prvom rade musím povedať, že minulú stredu v noci rada guvernérovi ECB prijala bezprecedentné opatrenia, ktoré sú nasmerované k upokojovaniu situácie, k tomu, aby naozaj nielen vlády štátov, ale aj veľké firmy, malé firmy a dokonca aj jednotlivé rodiny mohli trochu ľahšie spať, pretože tieto opatrenia smerujú kľúčovo k zabezpečeniu likvidity a k tomu, aby si každý robil to, čo má. Pretože, ak hovoríme o dôležitosti bánk a celého finančného sektora v tejto situácii, tak on vlastne predstavuje taký teplomer, ktorý meria teplotu celej spoločnosti momentálne aj po jednotlivých kontinentoch. Áno, je extrémne citlivý na prejavy dôvery. Rozhodnutie z noci zo stredy na štvrtok v minulom týždni smerovalo hlavne k upevneniu dôvery. Myslím si, že objemy, ktoré boli dané na stôl, hovoríme o troch štvrtinách trilióna eur, sú dosť zásadné aj v tom historickom pohľade, a k tomu je obrovský dodatok flexibility. Flexibilita znamená práve neobmedzovanie sa v doteraz nastavených parametroch ak to bude potrebné a kľúčovo v rámci mandátu, ktorý ECB vykonáva. Toto vnímam ako kľúčový odkaz. Ak hovoríte o rokovaní ministrov financií, tu treba vždycky pripomenúť – centrálné banky si plnia svoju úlohu, ale nie sú v prvej línii. Táto kríza nemá skutočnú ekonomickú podstatu, ale jej následky sú fatálne, majú fatálny ekonomický dopad a bojovať s touto krízou v prvej línii naozaj musia vlády jednotlivých krajín eurozóny a vlády sveta a musia na to použiť zbrane, ktoré majú fiškálny charakter, to znamená - sú to peniaze, ktoré by mali byť včas a adresne použité. A tu, ak hovoríme o rokovaní eurozóny, tak tu by som si dovoľil povedať, že rozhodnutia, ktoré doteraz prichádzali od stola eurozóny, sú ďaleko za svojim potenciálom - a to hlavne v miere koordinácie jednotlivých politík v eurozóne, ktoré zodpovedajú slušnej menovej únii.

Tomáš Mrva, agentúra Reuters

Ja by som sa chcel spýtať, že či už sa spustil ten program núdzového nákupu aktív, teda či už sa realizovali nejaké a či podľa vás je lepšie teraz nakúpiť viac a potom to zľaviť alebo to nejako rovnomerne rozložiť? A ešte druhú otázku by som mal - či si myslíte, že Európska centrálna banka by mala uvažovať aj o nákupe fondov obchodovaných na burzách?

Peter Kažimír, guvernér NBS

Začnem od tej druhej otázky – je to veľmi technická záležitosť, ktorá sa otvorila na technických úrovniach a zaoberajú sa ňou experti, to znamená - to v budúcnosti vôbec nevyklúčujem, ale žiadne rozhodnutie k tejto téme nebolo prijaté. Samotné nakupovanie sa pripravuje a z tohto pohľadu tá reakcia trhov je, myslím si, že na prvom mieste, to znamená - my sme úplne jasne mohli - všetci mohli čítať, že trhy pochopili rozhodnutie z minulého týždňa. To, že pochopili, ste videli aj na poklese cien financovania dlhopisov jednotlivých krajín eurozóny, a to bolo v danej chvíli pre nás kľúčové.

redaktor

Dobrý deň prajem, chcel by som sa opýtať, NBS už voči bankám urobila v polke marca nejaké opatrenia? Je tam ako keby benevolentnejšia regulácia bánk - chcem sa opýtať, či je to v tejto chvíli najviac, čo NBS vie urobiť alebo sú pripravené nejaké ďalšie opatrenia smerom k bankám, ktoré bude NBS pripravovať a prípadne ako by mohli vyzerat'?

Peter Kažimír, guvernér NBS

NBS ako súčasť aj bankovej – toho dáždника - bankovej únie a samozrejme ako súčasť eurosystému sa podieľala na uvoľnení regulácie vo vzťahu k bankám, to znamená - rozhodnutím, tak isto z posledných dní, sa vlastne oznámilo uvoľnenie tzv. konverzačného kapitálu, to znamená - uvoľňujeme potrebu koncentrácie kapitálových balíkov v jednotlivých bankách, čím sa vytvára priestor opäť na úrovni eurozóny stoviek miliárd eur. Na úrovni Slovenska je to v objeme vyše asi 1 mld. eur - toto je podaná ruka. Toto uvoľnenie regulácie znamená samozrejme reakciu na situáciu, v ktorej sa všetci nachádzame, aby banky nemuseli dodatočným kapitálom reagovať jednak na zlyhané úvery, ale hlavne aby mohla bez problémov dodávať ďalšie úvery na trh, aby mohla bez problémov financovať malý a stredný biznis. V tomto ohľade sme pripravení reagovať aj my, viete že my v rámci svojich kompetencií, tzv. makrokomprudenciálnej politiky, máme k dispozícii tzv. proticyklický balík. Dnes síce Banková rada rozhodla o tom, že ho ponechávame na pôvodnej výške, ale zároveň oznamujeme, že sme pripravení veľmi pružne reagovať, ak to bude potrebné. Tak isto vo vzťahu k distribúcii dividend sme sa vyjadrili v tom duchu, že by sme privítali, aby pri rozhodnutiach jednotlivé banky, ak budú robiť rozhodnutia vo vzťahu k repatriácii týchto dividend, tzn. k rozdeľovaniu týchto dividend, aby na prvom mieste mali na zreteli výšku svojho kapitálu, to znamená - akékoľvek rozdelenie takýchto dividend by mali vlastne potom kompenzovať

dostatočne kvalitným kapitálom. Toto je rozhodnutie a odporúčanie, ktoré ide z úrovne Bankovej rady Národnej banky Slovenska.

Peter Majer, hovorca NBS

To bola, zdá sa, posledná otázka. Ďakujem, že ste prišli a ostaňte zdraví.

Peter Kažimír, guvernér NBS

Ďakujeme. Pekný deň vám všetkým.